

Reactie op het conceptwetsvoorstel gericht op de strafbaarheidsstelling van conversiehandelingen

1. In de memorie van toelichting wordt gesproken over het onderdrukken van de vrouwelijke genderidentiteit bij een transvrouw. Wat betekent dit precies? In welke zin is een bepaalde genderidentiteit 'vrouwelijk' of 'mannelijk' te noemen als de koppeling met een biologische realiteit wordt losgelaten? Indien deze begrippen, en zelfs begrippen als 'man' of 'vrouw' niet meer te definiëren zijn, dan kan hier toch geen wetgeving op worden gemaakt? Op basis van niet te definiëren begrippen kan toch niemand strafbaar gesteld worden?

2. Het wetsvoorstel ziet op de strafbaarheidsstelling van conversiehandelingen gedefinieerd als "handelingen [die] strekken tot het veranderen of onderdrukken van de seksuele gerichtheid en genderidentiteit". Nu wordt er in het wetsvoorstel gesproken over deze handelingen die zich richten op het veranderen in de richting van de meer traditionele opvattingen over gender en seksuele gerichtheid. Is het theoretisch ook mogelijk dat deze wet toegepast gaat worden op therapieën, gesprekken, diensten etc die zich richten op veranderingen de andere kant op, weg van de traditionele opvattingen? Zo ja, wie bepaalt nu precies wanneer er sprake is van onderdrukking van een echte identiteit, of juist een druk om te veranderen weg van de echte identiteit? Anders geformuleerd, is het mogelijk dat mensen op een bepaalde manier onder druk staan om hun genderidentiteit of seksuele gerichtheid te veranderen weg van de traditionele opvattingen hierover? Dit lijkt mij op zijn minst conceptueel gezien mogelijk. Indien ja, zou dit wetsvoorstel hypothetisch ook gevolgen kunnen hebben voor therapeuten, lobbygroepen in het onderwijs of elders, die juist diversiteit op dit gebied promoten?

3. Is het "uit feitelijke omstandigheden voortvloeiend overwicht" niet te ruim in deze context? Volgens de omschrijving hiervan in de memorie van toelichting is hiervan zelfs sprake in het geval van een informeel pastoraal zorgtraject. Dit betekent dat zelfs een volledig wilsbekwame volwassene die aanklopt bij een kerkelijke gemeente voor een traject van gesprekken, zal worden gekwalificeerd als 'kwetsbaar'. Er wordt wel gesproken over "een weldenkend en volwassen individu dat bepaalde handelingen wenst te ondergaan", maar deze groep lijkt volgens mij feitelijk niet meer te bestaan indien dit wetsvoorstel wordt aangenomen. Een weldenkend volwassen individu mag namelijk wel ergens aankloppen voor een hulptraject, maar zodra dit traject wordt gestart is er sprake van "uit feitelijke omstandigheden voortvloeiend overwicht". Dit betekent dat de persoon die eerst werd gezien als "weldenkend" en "volwassen", nu automatisch wordt gezien als "kwetsbaar". Is dit de bedoeling van de deze formulering?